

Jaume Font

«La identificació de la ciutadania amb el seu municipi és un factor de cohesió social»

Una conversa amb Jordi Ausàs

Des dels seus respectius àmbits, Jaume Font (L'Esquirol, 1951) i Jordi Ausàs (La Seu d'Urgell, 1960) han tractat i parlat molt del territori, la sostenibilitat, el desenvolupament local... En una paraula, del municipalisme. Font és doctor en Geografia per la UB, universitat on dóna classes des de 1995. Com a geògraf, s'ha especialitzat en Catalunya i els Països Catalans, centrant-se sobretot en l'ordenació i l'organització del territori, des de la divisió territorial fins al desenvolupament local o l'etern dèficit d'infraestructures del país. Per la seva part, Ausàs, filòleg i mestre, fa temps que vetlla pel territori des de la política, els últims anys com a conseller de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, el departament més vinculat al món local, des d'on ha intentat aplicar la seva experiència en política de proximitat cultivada des de l'alcaldia de la seva ciutat, la Seu d'Urgell, i com a diputat al Parlament de Catalunya, on ha sigut la veu de les comarques del Pirineu entre el 1995 i el 2008.

Marta Vilalta: L'estructura d'un territori, els seus ens, les relacions entre ells, influeixen en la manera de ser d'un país, de la seva gent i del seu desenvolupament. Quina és la radiografia del nostre mapa municipal?

Jordi Ausàs: Dificilment trobaríem a nivell europeu una forma similar d'organització territorial a la del nostre país. Tant des del punt de vista del nombre de municipis com de la seva realitat. Exactament, el Principat de Catalunya té 947 municipis, però és que en només 23 s'hi concentra el 55% de la població. Tenim un mapa on hi ha més de 600 municipis amb menys de 2.000 habitants. A Europa aquest esquema és únic.

Jaume Font: Hi ha molts models de mapa municipal. Un és el dels països nòrdics amb pocs municipis però molt grans. L'altre el trobem a l'Estat francès, Alemanya o Itàlia que tenen molts municipis. Per tant, hi ha una mica de tot. Els 947 municipis catalans són molts o pocs? Això depèn del paper que els hi vulguem assignar.

El mapa té, a primera vista, l'inconvenient del gran nombre de petits municipis que hi trobem. Ara bé, això també té algunes avantatges. La primera és la identificació de la gent amb el seu municipi. En un món tan complex com l'actual, és molt important tenir punts de referència, com ara sentir-se d'un lloc. És a dir, tenir identitat. I el primer element identitari de molta gent és el seu municipi. Per tant, el manteniment de la personalitat dels municipis ajuda a la integració i a la cohesió social.

Jordi Ausàs: Precisament, el sentiment de pertinença és clau per a la vertebració i per a la cohesió social del país. Amb aquest mapa amb molts municipis i de petites dimensions, és ben clar que qualsevol estratègia nacional ha de passar per la vertebració i la cohesió. El paper dels municipis és clau per vetllar pel sentiment de pertinença.

Jaume Font: Aquesta és una de les avantatges més importants que té el nostre mapa municipal. La identificació de la ciutadania amb el seu municipi és

» Ausàs: L'administració de proximitat és una garantia de tenir el país endreçat i viu

un factor de cohesió social. És molt diferent que davant d'un problema tinguis un interlocutor proper i directe, com l'alcalde del teu poble, que no pas dependre d'un poder llunyà i distant. I això s'ha de procurar mantenir.

Jordi Ausàs: A vegades hi ha una actitud pejorativa envers l'administració, sobretot per la complicació dels tràmits, per la burocràcia... Però l'administració de proximitat és una garantia de tenir el país endreçat i viu. Cal recordar la dècada de 1970, quan es van anar tancant ajuntaments i es van anar concentrant nuclis en un mateix municipi. D'aquells nuclis, saps quins pobles van continuar tirant endavant, en detriment d'aquells que, fins i tot, van perdre el nom? Doncs els que van conservar la seva institució, és a dir, l'Ajuntament. I això també ho veiem ara, en els municipis que mantenen i s'organitzen en les Entitats Municipals Descentralitzades. Per tant, l'administració local és aquella que cohesiona, que vertebrava i que vetlla pel municipi.

Jaume Font: Antigament, en el medi rural, la parròquia era un gran element de cohesió; però a dia d'avui, en els pobles petits, l'Ajuntament sol ser l'únic element aglutinador de la comunitat local, on es pot reunir i trobar la gent. Però a banda del paper integrador del municipi, també cal parlar de les seves funcions en matèria de prestació de serveis. I el que és evident en aquest camp és que molts municipis petits no poden respondre a les noves demandes socials i prestar serveis de qualitat. I és molt necessari aportar solucions perquè els municipis puguin prestar els serveis d'acord amb les seves competències.

Marta Vilalta: Quines poden ser aquestes solucions? Cal una reformulació dels municipis tal com els entenem?

Font: En una estructura municipal com la catalana, basada en petits municipis, la prestació de serveis només es podrà garantir a partir de la cooperació intermunicipal

Jaume Font: Per resoldre això, no hi ha més remei que recórrer a la cooperació intermunicipal. En una estructura basada en petits municipis, la prestació de serveis només es podrà garantir a partir de la cooperació. Una altra via és fomentar i incentivar les agrupacions voluntàries de municipis. Hi ha exemples reeixits d'això, com les fusions de Rupit i Pruit, la creació del municipi de la Vall d'en Bas o la unió de les Lloses i Matamala. En aquests casos, els habitants dels antics municipis estan contents de l'experiència. Ara bé, perquè la cosa funcioni, l'agrupació ha de ser de voluntària, mai forçosa.

Jordi Ausàs: I en tot cas, l'administració pot incentivar-ho, però sobretot s'ha de tenir en compte que no comporti perdre la personalitat de cadascun dels municipis. Està clar que hi ha d'haver la possibilitat de federar-se entre municipis per tal de poder oferir més i millors serveis. Però mantenir la identitat, per no posar en risc la cohesió, és imprescindible.

Jaume Font: Alguns experts diuen que les agrupacions voluntàries no resolen el problema perquè se'n fan molt poques i, per tant, és millor forçar les

fusions. Però jo no hi crec, en això. Em penso que és millor impulsar les figures de cooperació intermunicipal previstes per la llei, com les mancomunitats i els consorcis, o bé potenciar el paper dels consells comarcals de cara a la prestació de serveis al petit municipi.

Jordi Ausàs: De fet, ja funcionen consorcis com els del Moianès i el del Lluçanès. I si volem anar més enllà, es pot fer ús de la Llei Comarcal de Catalunya, que deixa clar quins són els criteris que s'han de complir per crear una nova comarca, en el cas que hi hagi la voluntat de fer-ho.

Jaume Font: Un conegut estudi de la dècada de 1980 d'en Lluís Casassas i d'en Joaquim Clusa ja proposava organitzar Catalunya en unes 120 unitats municipals o «municipalies», i dos únics nivells de l'administració catalana, les «municipalies» i la Generalitat¹. Ara bé, una reducció tan dràstica de municipis és inviable. Per això defenso fomentar les agrupacions voluntàries. Els municipis s'ajuntaran si hi surten guanyant. Ja buscaran la manera de compartir

serveis i estalviar despeses. Però el que no es pot fer és imposar-ho.

Jordi Ausàs: La Generalitat i els ajuntaments són els dos actors institucionals fonamentals de la Catalunya moderna. La Generalitat, en tant que competent en matèria de cooperació local i per desenvolupar l'autogovern, i els municipis, com a garants de la cohesió. Si anem més enllà i ens centrem en les competències que han de tenir els ajuntaments, crec que hem de parlar d'un model flexible. Hi ha municipis que podrien adquirir més competències i altres que no.

Jaume Font: És el cas de Barcelona, que com a gran ciutat i capital, té moltes més capacitats per poder assumir competències que municipis de dimensions reduïdes i de pressupostos escassos.

Jordi Ausàs: Sempre fem cap al mateix lloc. És molt difícil poder impulsar polítiques locals sense recursos. Fa falta una llei de finances locals, que és la mare dels ous, de tal manera que es puguin redistribuir els recursos provinents de l'Estat amb els criteris que estableixi el Parlament de Catalunya, que és on ha de recaure el poder tributari, segons

¹ CASASSAS, Lluís i CLUSA, Joaquim. *L'Organització territorial de Catalunya*. Barcelona: Publicacions de la Fundació Jaume Bofill, 1981.

Ausàs: La Generalitat en matèria de cooperació local i els ajuntaments com a garants de la cohesió social són els dos actors institucionals fonamentals de la Catalunya moderna

l'Estatut. La necessitem com l'aire que respirem.

Jaume Font: Del finançament local se n'ha parlat molt, però tot depèn de les competències i funcions que tinguin els municipis. En el model nòrdic, per exemple, basat en grans municipis, aquests arriben a administrar fins el 30% o més del pressupost públic, mentre que aquí ens movem entre el 12 i el 14%. És evident que cal millorar molt el finançament per poder fer front al paper del municipi com a element bàsic de la nostra organització pública.

Jordi Ausàs: El principal problema és que les lleis de bases en matèria de règim local han estat sempre molt invasives, i les d'hisendes locals encara ho han estat més. D'altra banda, el finançament s'ha utilitzat per atacar la nova organització territorial. Hi ha qui deia que el Pirineu es convertiria en la vegueria dels pobres, o que seria inviable. I jo em pregunto, per què? Mentre no tinguem la llei de finances locals és el Parlament, que en sessió plenària o en la Comissió de pressupostos, ha de decidir com es redistribueixen els diners. Catalunya ha de rebre els recursos que l'Estat destina a les diputacions i aquí, des del Parlament de Catalunya,

els hem de redistribuir amb els criteris que es considerin convenients. Per tant, com es finançaran les vegueries? De la mateixa manera com es financen les diputacions. Ara bé, la redistribució no es podrà fer amb criteris de demografia, de població, sinó que ha de tenir en compte altres aspectes, basats en les necessitats. Així s'ha estat fent des del departament de Governació, a través del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya. Per exemple, si al Pirineu hi viu l'1% de la població de Catalunya, el PUOSC hi destina el 10% dels recursos. No se m'acut altra manera de fer-ho.

Marta Vilalta: El finançament és clau, però vista la radiografia, potser el principal problema és que ens trobem davant d'un binomi urbà i rural, molts municipis petits i pocs municipis molt grans. És a dir, una Catalunya dual.

Jordi Ausàs: És evident que hi ha un país a dues velocitats. Una part més industrialitzada i un altre rere país. És per això que és imprescindible impulsar polítiques públiques d'equilibri territorial. I això no vol dir fer un discurs d'equilibri i omplir-se la boca amb grans paraules. Cal determinació. Que el Govern, sigui del color que sigui, tingui un model de país cohesionat. I això, com deia, passa

per distribuir els recursos en funció de les necessitats i no en funció dels habitants. Aquesta ha de ser una màxima constant i tossuda, sobretot per equilibrar aquelles parts del país que històricament han estat la Ventafores. Hi ha territoris del país que per raons diverses, s'han anat despoblant amb més facilitat. I per tant, la línia lògica és que es treballi per equilibrar i per desplegar la nova organització i superar o reduir les desigualtats.

Jaume Font: Hi ha amenaces i perills de naturalesa diversa. A les zones urbanes, el gran perill és la desintegració social, tal com passa en alguns barris degradats o en perill de degradació de les zones més congestionades. I la lluita contra aquest perill l'han de protagonitzar els propis municipis. A l'extrem contrari hi ha la Catalunya perifèrica, que té moltes dificultats per mantenir les oportunitats i els estàndards de qualitat de vida. El món rural continua patint el problema de l'abandonament de les activitats tradicionals, perquè no tenen sortida. També en fuig la seva població més jove i més ben formada. Però si volem tenir un país viu cal invertir aquesta tendència. Un altre perill és la pèrdua de vitalitat econòmica de molt pobles com a resultat de la concentració cada

vegada més gran de la indústria i el comerç en punts molts concrets de cada comarca. D'aquesta manera, molts pobles que abans tenien vitalitat econòmica industrial i comercial corren el perill de convertir-se en pobles dormitori. L'única manera de combatre aquests perills és poder tirar endavant polítiques municipals de proximitat.

Jordi Ausàs: El paper del municipalisme és clau. És l'espai privilegiat per capacitar la democràcia de proximitat, per garantir la convivència i la cohesió. I molt especialment en les grans aglomeracions. De fet, fa i ha fet moltes més coses de les que li toca fer. No li preguntis a un municipi si té o no competències en polítiques socials, en educació de zero a tres anys... hi ha necessitats que s'han de cobrir, i l'Ajuntament no se'n pot desentendre.

Jaume Font: Hi ha qui diu que cada vegada hi ha menys diferència entre la ciutat i el camp, però això no és veritat. El món urbà sempre ofereix més oportunitats de promoció personal i això només es pot corregir amb polítiques actives d'equilibri territorial. El catalanisme polític sempre ho ha tingut clar. En temps de la Mancomunitat, cent anys enrere, ja es deia que calia que les infraestructures —carreteres, aigua, llum, telèfon...— arribessin fins el racó més apartat del país per tal d'eliminar les desigualtats. De fet, no hi ha cap país solvent que hagi deixat d'atendre els seus territoris perifèrics, encara que això representi un cost econòmic afegit. No m'imagino que Suïssa, Suècia o Finlàndia deixin de banda les seves àrees rurals i de muntanya.

Jordi Ausàs: Precisament el catalanisme polític sempre ha tingut clara la necessitat d'una organització territorial prò-

Font: Catalunya i els Països Catalans no podem dissenyar les infraestructures en funció dels nostres interessos. Sempre hoquem amb un Estat interessat en «controlar» el territori

pia, que superi la visió provincial, lligada al territori, i no imposada.

Jaume Font: Del tema de l'organització territorial fa més de cent anys que en parlem. Possiblement si haguéssim tingut un país lliure, la qüestió s'hauria resolt fa molt de temps.

Jordi Ausàs: Hem de partir de la base que en termes territorials ningú no té la veritat absoluta. Però la divisió provincial i l'organització territorial de Javier de Burgos de 1833 ha restat inalterable fins avui. Aquell model d'organització centralitzat espanyol encara és vigent. El catalanisme històric sempre s'ha aixecat contra aquest model de país, ja que el vol de proximitat i eficient. Al meu parer, és imprescindible una organització pròpia, buscar consensos, parlar amb tothom, sabent que al final, el que cal fer és prendre decisions. Per això s'ha de desplegar la llei de vegueries. I s'ha d'anar més enllà i englobar-la dins d'un tot més ampli, com és la llei de Governos Locals, que ha de resituar el paper dels consells comarcals i la seva càrrega política, i el paper dels municipis.

Jaume Font: Crec que el més útil és defensar el que diu l'Estatut sobre l'orga-

nització territorial i no entrar en noves discussions. L'Estatut defineix els diversos nivells —vegueries, comarques i municipis— i jo no em mouria d'aquest esquema, de manera que el primer pas a fer és suprimir les Diputacions i desenvolupar la Llei de Vegueries.

Jordi Ausàs: A més, quan parlem de Vegueries ho fem en el terme de dues ànimes: una és la de la cooperació local, és a dir, la que substituiria les diputacions, i l'altra és l'ànima de la desconcentració, la demarcació veguerial, l'àmbit territorial de la Generalitat. A Catalunya trobem diverses visions de país, l'espanyolista i la catalanista, i tenim representants de tots els tipus. I per això el consens és tan difícil. Però no per això podem deixar de desenvolupar una organització pròpia.

Jaume Font: Tocar un esquema territorial que té prop de dos segles d'existència, com les diputacions, és complicat, però en un moment o altre s'ha de fer. És una qüestió de voluntat política i no convé deixar passar cent anys més donant voltes al tema.

Jordi Ausàs: Es pot fer de manera molt pragmàtica. Els estudis que vam fer des de Governació marcaven un procés

gradual, començant per la vegueria de les Terres de l'Ebre. I una altra cosa, si l'Estat vol mantenir la província com a circumscripció electoral, doncs endavant, no és cosa nostra. Però està clar que la nostra organització, i en aquest cas, les vegueries, han d'anar lligades també a la nostra llei electoral. No tindria cap sentit que en unes eleccions catalanes, algú de les Terres de l'Ebre esculli els seus representants per la província de Tarragona. Però fins i tot el Tribunal Constitucional, ha posat traves a la creació de la vegueria de l'Ebre, que és la que tenia més consens. Hi ha un discurs polític molt furibund contra Catalunya.

Jaume Font: La divisió provincial del 1833 va ser criticada des d'un primer moment, sobretot perquè comportava eliminar els territoris històrics. Pau Vila, per exemple, deia que representava «l'esquarterament» de Catalunya. El cas és que només el País Basc i Navarra van saber defensar i mantenir la seva antiga organització territorial basada en els furs. Però la resta, incloses les províncies catalanes, ha restat inamovible fins avui. Durant la Transició, el Parlament va proposar convertir Catalunya en província única i passar després a una divisió pròpia en vegue-

ries i comarques, però una sentència contrària del Tribunal Constitucional ho va impedir, i la cosa va quedar en un no res fins el dia d'avui.

Marta Vilalta: Com comentàveu, potser la dificultat de desenvolupar una organització territorial pròpia és que xoquen diversos models de com entendre el país.

Jaume Font: És evident que hi ha moltes teories i models territorials de país. És el cas de les àrees residencials estratègiques, les ARE, per exemple, que comporten caminar cap a un model de grans

aglomeracions urbanes en detriment del sistema tradicional de petits assentaments. No comparteixo la filosofia de les ARE, ni crec que sigui una opció d'esquerres. Desenvolupar les ARE és retornar a l'urbanisme de les grans barriades dels anys seixanta que tants problemes han ocasionat a tot arreu —a l'Estat francès, a Anglaterra...—, amb barris massificats, conflictius i desintegrats socialment.

Jordi Ausàs: El model de país i de ciutats impersonals xoca amb la funció del municipi que explicàvem al principi.

Jaume Font: Perquè la massificació va en contra de la cohesió social. És molt més fàcil la integració mitjançant petites actuacions d'habitatge en municipis com Almoixera o Olost, que no pas a partir de macrourbanitzacions de 6.000 habitatges com a Reus. El problema és que a Catalunya s'ha fet hegemònica una manera de veure el territori exclusivament en clau metropolitana. I aquest és el pensament que s'ha considerat autènticament progressista. En canvi, el catalanisme progressista no ha estat capaç de construir un discurs territorial convincent i alternatiu al metropolità. Esquerra, com a partit arrelat al terri-

Ausàs: Les polítiques públiques d'equilibri territorial són imprescindibles. Cal distribuir els recursos tenint en compte les necessitats, no en funció del nombre d'habitants

tori, ho va saber fer els anys trenta, en temps del President Macià, però la posada al dia d'aquest discurs encara està per fer. És per això que defenso retornar a les arrels i inspirar-nos en el discurs territorial d'en Pau Vila i els republicans del seu temps. A ells devem una manera pròpia d'entendre el país.

Jordi Ausàs: Malauradament durant anys, creure en el territori ha estat més un discurs que ha anat calant que una realitat. És com si s'hagués abandonat el discurs des d'una visió nacionalment catalana, a favor d'una visió que s'ha quedat amb el patrimoni de la modernitat i dels valors del progrés, lligada al cosmopolitisme. Com si la manera d'entendre el territori que hem defensat en aquest últim Govern —i que agafa els elements tradicionals del catalanisme polític que ens són propis— no fos de progrés.

Marta Vilalta: Institucions, polítiques públiques, estructura, models teòrics... tots aquests elements influeixen en el desenvolupament d'un territori. Però fins a quin punt podem parlar de relació directa entre organització territorial arrelada al territori i desenvolupament econòmic?

Jaume Font: Les divisions territorials són un contenidor a partir del qual actua l'administració pública. No hi ha d'haver necessàriament una vinculació directa entre aquest marc i les possibilitats de desenvolupament, però a l'hora de la veritat sí que n'hi ha. No era el mateix, per exemple, la capacitat econòmica de la Diputació de Barcelona per construir carreteres que la de les altres diputacions catalanes. I aquesta diferència de capacitats ha influït, sens dubte, en el millor o pitjor desenvolupament econòmic i social del territori.

Jordi Ausàs: Una organització territorial, el que fa és impulsar el desenvolupament econòmic d'un territori, fa que un territori existeixi, dins la planificació dels serveis i dels plans territorials. Si un territori existeix i és reconegut a l'hora de planificar, aquell territori compta, i es donen les condicions perquè hi pugui haver desenvolupament econòmic.

Jaume Font: Això és el mateix que si ho apliques a escala estatal o europea: només pel fet d'existir i tenir personalitat política com a municipi o comarca ja hi ets comptat... En cas contrari, t'ignoren. Jordi Ausàs: Com també és cabdal el tema de les infraestructures, per al desenvolupament d'un territori.

Jaume Font: De vegades se les ha magnificat, en el sentit que només pel sol fet que existeixi una infraestructura ja es pensa que arribarà el desenvolupament. Hi ha qui diu què només pel fet de tenir TGV ja arribarà el desenvolupament, o bé que si es construeix una autopista o una autovia, tot anirà rodat. Però tot i que no sempre ha estat així, tenir infraestructures és una condició necessària per avançar. En temps de la Mancomunitat, se les considerava com el sistema nerviós del territori. Sense infraestructures, el territori no podia funcionar. I això és cert. El Pirineu català, per exemple, va poder sortir una mica a la llum quan hi van arribar les infraestructures que el van connectar amb la resta del país.

Jordi Ausàs: Exactament. I sobretot, quan es van fer túnels i es van connectar els territoris. Les infraestructures són necessàries perquè es produeixi desenvolupament, després fan falta moltes més coses, però sobretot crec que la planificació de les infraestructures ha d'estar al servei del desenvolupament econòmic. No fer-les per fer-les, ni a l'inrevés. La planificació s'ha de poder decidir des de dins, que és la manera que tenim més probabilitat d'encertar-la. I en aquest sentit, tenen

Ausàs: Cal una organització pròpia en Vegueries i englobar-la dins d'un tot més ampli, la Llei de Governos Locals, que resituï el paper dels consells comarcals i dels municipis

importància els plans territorials com a eines de disseny del que han de ser les grans infraestructures.

Jaume Font: El problema és que ni a Catalunya ni als Països Catalans podem dissenyar les infraestructures en funció dels nostres interessos. Sempre xoquem amb la visió de l'Estat, més interessat en «controlar» el territori i comunicar-lo amb el centre administratiu de Madrid, que no pas en dissenyar infraestructures a partir de les necessitats de la indústria i del comerç. Avui dia no s'entén que ni el corredor mediterrani, ni el corredor de l'Ebre no siguin considerats prioritaris.

Jordi Ausàs: El cas més clamorós és el corredor del mediterrani. És l'absurd. És claríssim que no s'han posat els recursos on hi ha l'activitat i la gent, i que aquest corredor per unir el Principat amb el País Valencià i comunicar-nos amb Europa no s'ha fet per raons polítiques.

Jaume Font: I no només és bàsic tenir les infraestructures necessàries que permetin desenvolupar el país, sinó que és tant o més important poder gestionar-les com en el cas dels ports i els aeroports. Al llarg dels anys ha quedat

demonstrat que el criteri ha estat invertir més en l'interès administratiu que en termes d'interès econòmic. I això, als catalans, ens ha perjudicat sempre, des que el 1761 es va començar a configurar la xarxa radial de carreteres de l'Estat espanyol.

Jordi Ausàs: I, a més, s'han tingut en compte massa vegades les fronteres polítiques. I en canvi, els i les catalanes, moguts pel dinamisme econòmic, hem volgut superar sempre les fronteres polítiques. Per exemple, l'aposta per l'euroregió configurada per l'eix València, Barcelona, Marsella i Lió.

Jaume Font: De fet, només en algun moment puntual s'ha trencat la concepció radial de les infraestructures espanyoles. És el cas, per exemple, de les orientacions del Banc Mundial durant el Pla d'Estabilització del 1959, que van possibilitar la construcció de l'autopista AP-7, entesa en aquell moment com a element impulsor del turisme.

Jordi Ausàs: I per tant tornem a anar a parar al principi: la importància de la planificació de les infraestructures vinculades al servei del territori. Però no només les infraestructures enteses com a carreteres. Hi ha les tecnologies

Font: Cal inspirar-se en Pau Vila i els republicans per construir un discurs d'esquerreres alternatiu al metropolità. A ells els devem una manera pròpia d'entendre el país

de la comunicació que ens permeten fer curtes les distàncies del coneixement i de les oportunitats. Igualar territoris.

Jaume Font: La fibra òptica és com el cervell. I és primordial que el país estigui ben equipat, perquè sinó es fa impossible tenir fàbriques de tecnologia punta al territori. Catalunya ha de tenir activitat en el conjunt del seu territori, i això només ho podem fer possible mitjançant les infraestructures. Si no podem garantir uns nivells adequats de dotació en territoris com la Vall del Segre, o la del Ter, Ripoll, o l'Alt Llobregat, què podran fer aquests territoris? Viure del turisme només? El que queda clar, és que si es vol mantenir una certa activitat i un país viu, els territoris han d'estar ben equipats.

el Pla Catalunya Connecta, que va forçar que les operadores anessin allà on hi ha la carn però també allà on hi ha els ossos. Una garantia de vertebració, perquè arriben els mateixos serveis a territoris desiguals. S'ha avançat molt en els últims anys, des del punt de vista de la planificació, del detall territorial. I per tant, és per aquí on hem d'anar. Planificar el creixement i l'equilibri del país. ◀

Jordi Ausàs: Personalment crec que va ser un gran encert situar, en l'anterior govern, la Secretaria de Telecomunicacions dins del Departament de Governació, un departament tan territorial. Perquè l'Internet, la banda ampla, la TDT o la telefonia mòbil ja arriben a la primera àrea metropolitana, i no cal que l'administració hi faci cap esforç, perquè el mercat i el marge de benefici ja hi són. La problemàtica és que arribin als llocs menys poblats. I així es va treballar amb